

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

T/18305. számú

törvényjavaslat

**a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény, valamint egyes törvények
szervezett utazási tárgyú jogharmonizációjával kapcsolatos módosításáról**

Előadó: Dr. Seszták Miklós

nemzeti fejlesztési miniszter

Budapest, 2017. november

2017. évi ... törvény

a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény, valamint egyes törvények szervezett utazási tárgyú jogharmonizációjával kapcsolatos módosításáról

1. A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény módosítása

1. §

(1) A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) 17/D. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) A fogyasztóvédelmi referens e tevékenységet kizárólag egyetlen megyében vagy a fővárosban kizárólag egyetlen vállalkozásnál láthatja el.”

(2) Az Fgytv. 17/D. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A fogyasztóvédelmi referensi tevékenység megbízási szerződés keretében történő ellátása esetén a fogyasztóvédelmi referens kizárólag saját nevében kötheti meg az alkalmazására irányuló szerződést a fogyasztóvédelmi referens foglalkoztatására köteles vállalkozással. A (4a) bekezdésben foglaltakat a fogyasztóvédelmi referensi tevékenység megbízási szerződés keretében történő ellátására is alkalmazni kell.”

(3) Az Fgytv. a következő 59. §-sal egészül ki:

„59. § A 17/D § (4a) bekezdése és (7) bekezdése tervezetének a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 15. cikk (7) bekezdése szerinti előzetes bejelentése megtörtént.”

(4) Az Fgytv. 57. § (1) bekezdés f) pontjában a „17/D. § (4) bekezdése” szövegrész helyébe a „17/D. § (4) és (7) bekezdése” szöveg lép.

2. A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény módosítása

2. §

(1) A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) 2. § 25. és 26. pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(E törvény alkalmazásában:)

„25. utazásszervezői tevékenység: az utazó részére nyújtott, olyan kereskedelmi tevékenység, amelynek során az utazásszervezői tevékenységet végző közvetlenül vagy másik kereskedő közreműködésével üzletszerű gazdasági tevékenység keretében, személyszállítási, szállás- és egyéb turisztikai szolgáltatásokat (így különösen étkezés, idegenvezetés, szórakoztató, illetve kulturális program) állít össze, és értékesít, vagy kínál értékesítésre, valamint az utazási szolgáltatásokra vonatkozó szerződésekről, különösen az utazási csomagra és az utazási szolgáltatásegyüttesre vonatkozó szerződésekről szóló kormányrendelet szerint adatokat továbbít más kereskedőnek;”

(E törvény alkalmazásában:)

„26. utazásközvetítői tevékenység: olyan üzletszerű gazdasági tevékenység, amelynek keretében az utazásközvetítő az utazásszervezői tevékenységet végző megbízása alapján az utazó részére utazási szolgáltatást kínál, valamint az utazásszervező nevében szerződést köt;”

(2) A Kertv. 2. §-a a következő 37. és 38. pontokkal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában:)

„37. utazó: az utazásszervezői, -közvetítői, valamint az utazási szolgáltatáségyüttes igénybevételét elősegítő kereskedelmi tevékenység vonatkozásában, minden olyan személy, akinek szándékában áll utazási szolgáltatásra, vagy azok összeállítására vonatkozó szerződés megkötése, vagy ilyen szerződés alapján utazásra jogosult.

38. utazási szolgáltatáségyüttes igénybevételét elősegítő kereskedelmi tevékenység: olyan tevékenység, amelynek keretében az utazási szolgáltatáségyüttes igénybevételét elősegítő kereskedő az utazási szolgáltatásokra vonatkozó szerződésekről, különösen az utazási csomagra és az utazási szolgáltatáségyüttesre vonatkozó szerződésekről szóló kormányrendeletben meghatározott utazási szolgáltatást kínál, értékesít.”

(3) A Kertv. a következő 5/E. §-sal egészül ki:

„5/E. § A jogszabályban meghatározott utazási csomagot tilos a fogyasztó részére részekre bontva értékesíteni.”

(4) A Kertv. 6/F. §-a a következő (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az utazásszervezői tevékenységet végző köteles egy biztosítóval, az olyan utazási szolgáltatások összeállítása esetében, amely személyszállítást is tartalmaz, az utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló kormányrendeletben meghatározott feltételeknek megfelelő biztosítást kötni az utazó javára.

(5) Az utazási szolgáltatáségyüttes igénybevételét elősegítő kereskedő az utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló kormányrendeletben meghatározottak szerinti vagyoni biztosítékkal rendelkezik.”

(5) A Kertv. 9. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A fogyasztóvédelmi hatóság jár el – a fogyasztóvédelemről szóló törvény szabályai szerint – az 5. § (2) és (4) bekezdésében, az 5/C.-5/E. §-ban, valamint a 6. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezések megsértése esetén. E rendelkezések a fogyasztóvédelemről szóló törvény alkalmazásában fogyasztóvédelmi rendelkezések.”

(6) A Kertv. 12. § (1) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy)

„g) az utazásszervezői és utazásközvetítői tevékenységre vonatkozó bejelentés rendjét és feltételeit, az utazásszervezői és utazásközvetítői tevékenység végzésének feltételeit, valamint

az utazásszervezők és az utazásközvetítők nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát és a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá a jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket, valamint a kötelező biztosításra vonatkozó részletszabályokat,”

(rendeletben állapítsa meg.)

(7) A Kertv. 13. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ez a törvény az utazási csomagokról és az utazási szolgáltatásnyújtásokról, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, továbbá a 90/314/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. november 25-i 2015/2302/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.”

3. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény módosítása

3. §

(1) A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:254. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A díjengedmény, illetve a kártérítési igény elévülése szempontjából a fogyasztónak nem minősülő megrendelőt is fogyasztónak kell tekinteni.”

(2) A Ptk. 8:6. § *d*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény:)

„*d*) az utazási csomagokról és az utazási szolgáltatásnyújtásokról, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, továbbá a 90/314/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. november 25-i 2015/2302/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek;”

(való megfelelést szolgálja.)

4. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény módosítása

4. §

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 66. § (1) bekezdés *f*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben meghatározza)

„*f*) az utazási szolgáltatásokra, valamint az utazási csomagra vonatkozó szerződések kötelező tartalmi elemeit, a szerződés teljesítésére, ideértve a díj megfizetésére vonatkozó szabályokat, az egyoldalú szerződésmódosításra, a szerződés egyoldalú jognyilatkozattal történő

megszüntetésére, a szerződésátruházásra, valamint – az utazási szolgáltatásegyüttesre vonatkozó szerződések tekintetében is – a szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítéséért való felelősségre, illetve az utazási vállalkozók fizetési képtelenségével szembeni védelmét szolgáló vagyoni biztosítékokra vonatkozó különös rendelkezéseket, továbbá az utazási csomagra és az utazási szolgáltatásegyüttesre vonatkozó szerződések tekintetében a szerződéskötést megelőző tájékoztatás kötelező tartalmi elemeit és formáját.”

5. Záró rendelkezések

5. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő hatvanadik napon lép hatályba.

(2) A 2-4. § 2018. július 1-jén lép hatályba.

6. §

(1) E törvény 1. §-a a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(2) E törvény 2-4. §-a az utazási csomagokról és az utazási szolgáltatásegyüttesekről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, továbbá a 90/314/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. november 25-i 2015/2302/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(3) Az 1. § tervezetének a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 15. cikk (7) bekezdése szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Lisszaboni Szerződés megalapozta a közösségi szintű turizmus politika alapjait. Az EUMSZ. 195. cikke értelmében az Európai Unió hatáskörébe tartozik az idegenforgalmi ágazatban működő tevékenységek ösztönzése, előmozdítása, valamint olyan intézkedések meghozatala, amelyek e célokat elősegítik.

Az európai turizmuspolitika elsődleges, átfogó célkitűzése továbbá, hogy hosszútávon, fenntartható módon serkentse az ágazat versenyképességét, annak érdekében, hogy az európai turizmus valóban modern és felelősségteljes ágazattá válhasson a jövőben.

A csomagban értékesített, szervezett utazások, üdülések és társasutazások (a továbbiakban: utazási csomagok) jelentős arányt képviselnek az utazási piacon. Ez a piac komoly átalakuláson ment keresztül a szervezett utazási formákról szóló 90/314/EGK irányelv (a továbbiakban: 90/314/EGK irányelv) elfogadása óta. A hagyományos forgalmazási csatornák mellett az internet egyre fontosabb eszköze az utazási szolgáltatások felkínálásának és értékesítésének. Az utazási szolgáltatásokat nem csupán a hagyományos utazási csomagok formájában állítják össze, hanem gyakran igény szerint kombinálva is. Az ilyen kombinált utazási szolgáltatások közül sok vagy jogi szempontból szürke zónába tartozik, vagy egyértelműen a 90/314/EGK irányelv hatályán kívül esik. Ezen változások tették szükségessé a korábbi szabályozás felülvizsgálatát az Unión belül, mely egyúttal azt is jelenti, hogy a nemzeti szabályozások revízióját, illetve a módosuló uniós szabályozáshoz való harmonizációját is el kell végezni. Az új szabályozást az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015. november 25-én fogadta el, 2015/2302 irányelv az utazási csomagokról és az utazási szolgáltatás-együttesekről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, továbbá a 90/314/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: Irányelv) címmel. A tagállamoknak 2018. január 1-jéig kell elfogadniuk és kihirdetniük a törvényi, rendeleti vagy határozati szintű módosító rendelkezéseket, azonban az elfogadott szabályokat 2018. július 1-jétől kell alkalmazni.

A Javaslattal részben a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) fogyasztóvédelmi referensre vonatkozó rendelkezéseinek módosítását tartalmazza.

Az Fgytv. meghatározza a fogyasztóvédelmi referens tisztségét, valamint a referensi feladatokat. Meghatározza, hogy mely vállalkozások azok, amelyek kötelesek fogyasztóvédelmi referenst foglalkoztatni abból a célból, hogy a fogyasztói jogok megfelelően érvényesülhessenek, illetve a vállalkozások jogkövető és fogyasztóbarát szemlélettel működhessenek. Az Fgytv. másrészt tartalmazza, hogy a fogyasztóvédelmi referenst milyen jogviszony keretében foglalkoztathatja a vállalkozás, illetve hány referens foglalkoztatására köteles.

A Javaslattal a fogyasztóvédelmi referens intézményének hatékonysága érdekében egyértelműsíti az eredeti jogalkotói szándékot, vagyis az „egy referens egy megye egy vállalkozás” szabályozási elvet. Másrészt kizárja annak a lehetőségét, hogy a vállalkozások

közvetítón keresztül kerüljenek jogviszonyba a fogyasztóvédelmi referensekkel, ezáltal segíti a vállalkozásokat abban, hogy ne az azonos piaci szegmensen működő versenytársuk fogyasztóvédelmi referensét alkalmazzák.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Javaslat célja az Fgytv.-ben foglalt fogyasztóvédelmi referensre vonatkozó rendelkezések egyértelművé tétele, pontosítása és a következetes jogalkalmazás elősegítése, azáltal, hogy a fogyasztóvédelmi referensek rendeltetésükhöz híven, az intézmény létrehozásához kapcsoló célnak megfelelően látják el tevékenységüket, tehát megvalósul az „egy megye egy referens egy vállalkozás” szabályozási elv, a tevékenységük is célravezetővé válik.

A Javaslat kizárja annak lehetőségét, hogy a fogyasztóvédelmi referens közvetítón keresztül kerüljön foglalkoztatásra egy vállalkozásnál, ez a megbízási jogviszonyra is vonatkozik. Ez a szabályozás azt szolgálja, hogy a fogyasztóvédelmi referensek a vállalkozások felé lássák el tevékenységüket, illetve legyenek lojálisak, képviseljék érdekeiket.

A 2. §-hoz

Az utazási csomagokról és az utazási szolgáltatásegyüttesekről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, továbbá a 90/314/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2015/2302/EU (2015. november 25.) európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2015/2302/EU irányelv), arra irányul, hogy kiterjessze a védelem hatályát, növelje az átláthatóságot, valamint erősítse az utazók és a kereskedők számára a jogbiztonságot.

A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) a mikro-, kis- és középvállalkozások fennmaradását és fejlődését előtérbe helyezve a kereskedelmi tevékenység folytatásának alapelveit és feltételeit szabályozza, különös tekintettel a gazdasági környezet, a kereskedők és a vásárlók érdekeire. A hatályos szabályozás határozza meg a kereskedelmi jellegű turisztikai szolgáltatási tevékenységek folytatásának általános feltételeit, valamint értelmező rendelkezések szintjén az utazásszervezői tevékenység és utazásközvetítői tevékenység fogalmát.

Az irányelvben rögzített új fogalmi meghatározásoknak megfelelően szükséges az utazásszervezői, utazásközvetítői tevékenység módosítása.

A jelen szabályozási javaslatcsomag alapján az utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló 213/1996. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításával bevezetésre kerül a jelenleg is meglévő vagyoni biztosíték mellé egy kiegészítő biztosítási pillér. Ennek keretében az utazásszervezői tevékenységet végző az utazóra, mint kedvezményezettre köt kötelező biztosítást, mely biztosítási szerződéskötési kötelezettség a Kertv.-ben kerül kimondásra a

biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény rendelkezéseire (129. §) tekintettel.

A rendelkezések bevezetése szükségessé teszi a törvény értelmező rendelkezéseinek bővítését az utazó, valamint az utazási szolgáltatás együttes igénybevételét elősegítő kereskedelmi tevékenység fogalmával is.

Végül a Kertv.-ben indokolt rögzíteni az utazási csomag megbontásának a tilalmát, annak érdekében, hogy az utazási csomag megbontására vonatkozó tilalom a gyakorlatban is érvényesüljön, annak *expressis verbis* törvényi szintű kimondásával a szabály ne legyen megkerülhető, ezáltal a fogyasztói jogok hatékonyabban érvényesüljenek. Indokolt tehát a fogyasztóvédelmi hatóság számára hatáskört biztosítani e tilalom ellenőrzésére.

A 3. §-hoz

A 90/314/EGK irányelv az utazási szerződésről szóló 281/2008. (XI. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 281/2008. (XI. 28.) Korm. rendelet), az utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló 213/1996. (XII. 23.) Korm. rendelet, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) ültette át a magyar jogba.

A 90/314/EGK irányelv több fontos fogyasztói jogot állapít meg az utazási csomagokra vonatkozóan, különös tekintettel a tájékoztatási kötelezettségekre, a kereskedőknek a csomag teljesítésével kapcsolatos felelősségére, valamint az utazásszervező vagy utazásközvetítő fizetéképtelenségével szembeni védelemre. A 90/314/EGK irányelv egyaránt tartalmaz közjogi és magánjogi jellegű normákat, amelyek közül a Ptk. – általános szerkesztési elvéhez igazodóan – csupán az időtálló és kellő absztraktsággal megfogalmazott magánjogi szabályokat implementálja, míg az e követelményeket ki nem elégítő normák átültetését a Ptk.-n kívüli jogszabályokra hagyja. E szabályozási logika következménye, hogy a Ptk. az utazási szerződés kapcsán a 90/314/EGK irányelv egyes rendelkezéseit, köztük a szerződés tárgyát, az alakszerűségi követelményt és annak megsértésének az általánostól eltérő szankcióját, a szerződési pozíció átruházásának a lehetőségét szabályozza, valamint biztosítja e szabályok féloldali kógenációját. Az utazási szerződéssel kapcsolatos 90/314/EGK irányelv szerinti további részletszabályokat kormányrendeleti szintű rendelkezések tartalmazzák.

Az Európai Unió utazási piacán a 90/314/EGK irányelv megalkotása óta több jelentős változás ment végbe, amely az irányelv felülvizsgálatát tette szükségessé. A legfontosabb változások közé tartozik, hogy a hagyományos forgalmazási csatornák mellett az internet egyre fontosabb eszközzé vált az utazási szolgáltatások felkínálásának és értékesítésének, továbbá, hogy az utazási szolgáltatásokat már nemcsak a hagyományos utazási csomagok formájában állítják össze, hanem gyakran igény szerint kombinálva is, amely kombinált utazási szolgáltatások közül sok vagy jogi szempontból szürke zónába tartozik, vagy egyértelműen a 90/314/EGK irányelv hatályán kívül esik. Mindezekre figyelemmel elfogadásra került a 2015/2302/EU irányelv, amely arra irányul, hogy az említett változásokat

figyelembe véve kiterjessze a védelem hatályát, növelje az átláthatóságot, valamint erősítse az utazók és a kereskedők számára a jogbiztonságot.

A 90/314/EGK irányelvvel ellentétben a 2015/2302/EU irányelv 4. cikke maximum harmonizációs kötelezettséget ír elő a tagállamok számára, ami azt jelenti, hogy az irányelvben foglaltaktól eltérő – ideértve a szigorúbb vagy kevésbé szigorú – rendelkezéseket a tagállamok nem vezethetnek be és nem tarthatnak fenn, kivéve, ha a 2015/2302/EU irányelv másként rendelkezik. A maximum harmonizációs kötelezettségre figyelemmel a 2015/2302/EU irányelv valamennyi rendelkezését az irányelvvel teljes összhangban szükséges átültetni a magyar jogba. A 2015/2302/EU irányelv az utazási szerződés két típusára, az utazási csomagra és az utazási szolgáltatásegyüttesre vonatkozóan állapít meg szigorú követelményeket, amelyeket az irányelvnek való megfelelés érdekében meg kell jeleníteni az átültetést végző jogszabályi rendelkezésekben.

Az utazási szolgáltatásokra vonatkozó szerződések tekintetében a jogalkotói szándék arra irányult, hogy a jogalkalmazás megkönnyítése érdekében egy kormányrendeletben kerüljön szabályozásra a 2015/2302/EU irányelv hatálya alá tartozó utazási csomag és utazási szolgáltatásegyüttes, valamint az utazási csomagnak és utazási szolgáltatásegyüttesnek nem minősülő utazási szolgáltatásokra vonatkozó szerződések közös szabályai. Ennek megfelelően a 2015/2302/EU irányelvet a 281/2008. (XI. 28.) Korm. rendelet helyébe lépő, az utazási szolgáltatásokra vonatkozó szerződésekről, különösen az utazási csomagra és az utazási szolgáltatásegyüttesre vonatkozó szerződésekről szóló új kormányrendelet (a továbbiakban: új Korm. rendelet) ülteti át. Az új Korm. rendelet kapcsán kiemelendő, hogy a rendeletben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni.

A 2015/2302/EU irányelv átültetése az utazási szerződések Ptk.-beli szabályait két aspektusból érinti, egyrészt az utazási szerződés alakszerűségével szemben támasztott követelmény megváltozása, másrészt a szerződés hibás teljesítéséből eredő díjengedmény és kártérítés elévülésére vonatkozó speciális szabály előírása kapcsán. A Ptk. a 90/314/EGK irányelvből eredő jogharmonizációs kötelezettségnek tett eleget azzal, hogy az utazási szerződés kötelező írásba foglalásával kapcsolatos követelményt rögzítette, továbbá tartalmazta az írásba foglalás elmulasztásának speciális jogkövetkezményét is. Az utazási szerződések tekintetében ennek az alakszerűségi követelménynek a szerződés összes feltétele vonatkozásában érvényesülnie kellett, ellenkező esetben az írásba nem foglalt kikötés semmisnek minősült. A 2015/2302/EU irányelv újításai közé tartozik, hogy az utazási csomagra vonatkozó szerződés esetén – szerződéskötést megelőző tájékoztatási kötelezettség előírása mellett – lehetővé teszi a telefonon keresztül történő szerződéskötést is. A 2015/2302/EU irányelv 7. cikk első bekezdése szerint a tagállamok biztosítják, hogy az utazási csomagra vonatkozó szerződések egyszerű és közérthető nyelven legyenek megfogalmazva, és amennyiben írásban készülnek, jól olvashatóak legyenek. A korábbi szabályozással ellentétben az utazási csomagra vonatkozó szerződések vonatkozásában a 2015/2302/EU irányelv tehát a kötelező írásbeliséget nem tartja fenn, ugyanakkor az utazásszervező kötelezettségévé teszi a szerződés megkötésekor vagy azt követően haladéktalanul a szerződés egy példányának vagy az arról szóló visszaigazolásnak papíron

vagy más tartós adathordozón az utazó részére történő rendelkezésre bocsátását. Figyelemmel arra, hogy az uniós jogalkotó az összetett szerződési konstrukció tekintetében nem feltétlenül a szerződéskötés kapcsán – illetve azt megelőzően –, hanem adott esetben a szerződéskötést követően követeli meg írásbeliséget, az írásbeliség követelményének érvényességi feltételként történő törvényi szintű fenntartása a 2015/2302/EU irányelv hatálya alá nem tartozó utazási szerződések tekintetében sem indokolt.

A 2015/2302/EU irányelv az utazási csomagra vonatkozó szerződés írásba foglalásának elmulasztásához – tekintettel az alakszerűségi követelmény hiányára – jogkövetkezményt nem fűz, azonban a szerződéskötést megelőző tájékoztatás körében a korábbinál szigorúbb feltételeket támaszt. E szerint, ha az utazásszervező vagy az utazásközvetítő az utazó szerződési nyilatkozatának megtétele előtt az utazási csomag teljes díján felüli további díjakra, illetékekre vagy egyéb költségekre vonatkozó tájékoztatási kötelezettségének nem tesz eleget, az utazó nem köteles megfizetni ezeket a többletköltségeket. Ez a Ptk. alapján a részleges érvénytelenség körében értékelhető, hiszen így a 2015/2302/EU irányelv 6. cikk (2) bekezdése szerinti feltételekre vonatkozó tájékoztatási kötelezettségének nem tesz eleget, a kérdéses szerződési feltétel joghatás kiváltására – az utazó részéről fizetési kötelezettség keletkeztetésére – nem lesz alkalmas. Mivel a 2015/2302/EU irányelv ezt a jogkövetkezményt csak az 5. cikk (1) bekezdés c) pontjában meghatározott, a további díjakra, illetékekre vagy egyéb költségekre vonatkozó tájékoztatási kötelezettséghez fűzi, ebből következően az érvénytelenség jogkövetkezménye a szerződés írásba foglalásának elmaradásához főszabályként nem kapcsolható. Ha a tájékoztatási kötelezettségét az utazásszervező megsérti, a Ptk. 6:62. § (3) bekezdése alapján – a tájékoztatási kötelezettségének megsértése miatt – kártérítési kötelezettséggel tartozik.

A 2015/2302/EU irányelv átültetésével kapcsolatos másik módosítási igény az utazási szerződés megrendelője számára biztosított védelem szintjéből adódik. A fogyasztó fogalmát ugyanis a Ptk. a fogyasztóvédelmi tárgyú irányelveknek megfelelően a természetes személy fogalmára szűkíti. A 90/314/EGK irányelv speciális, a többi fogyasztóvédelmi irányelvtől eltérő fogyasztó fogalmat alkalmaz, mivel fogyasztónak nem csak a természetes személyeket minősíti. A Ptk. annak érdekében, hogy a kétféle fogyasztófogalom használatát elkerülje, az utazási szerződést nem fogyasztói szerződésnek szabályozza, utazási szerződésben megrendelő bárki lehet. Ezzel a megoldással a 90/314/EGK irányelv által biztosított védelem a vállalkozóval szerződő felet attól függetlenül megilleti, hogy a megrendelő fogyasztónak minősül-e. A 90/314/EGK irányelv személyi hatályának logikáját követi a 2015/2302/EU irányelv azzal az eltéréssel, hogy a fogyasztóvédelmi tárgyú jogszabályok fogyasztó fogalmával való összetéveszthetőség elkerülése érdekében utazónak nevezi azt a személyi kört, amelyeket ezen irányelv alapján magas szintű védelemben kíván részesíteni. Ez azt jelenti, hogy a 2015/2302/EU irányelv által biztosított védelem változatlanul megilleti a Ptk. szerinti bármely megrendelőt.

A 2015/2302/EU irányelv 14. cikke díjengedmény, illetve kártérítési igény érvényesítését teszi lehetővé a vállalkozó szerződészegése esetén, mely igények elévülési ideje legalább két év. E speciális elévülési szabályt nemcsak a fogyasztónak minősülő megrendelő esetén,

hanem teljes körben, a fogyasztónak nem minősülő megrendelő vonatkozásában is alkalmazni kell. A hibás teljesítéssel kapcsolatos Ptk. 6:163. § (2) bekezdésében foglalt kellékszavatossági igény, továbbá a Ptk. 6:174. § (2) bekezdése szerinti kártérítési igény elévülési idejére vonatkozó két éves szabály azonban csak a fogyasztónak minősülő megrendelő és vállalkozás közötti szerződés esetén alkalmazandó. Erre figyelemmel szükséges a fogyasztónak nem minősülő megrendelő és vállalkozás közötti szerződés tekintetében is a 2015/2302/EU irányelv 14. cikk (6) bekezdésével egyezően egy speciális elévülési szabály megalkotása.

A 2015/2302/EU irányelv szerinti elévülési szabály törvényi szintű rendezést igényel. A díjengedmény, illetve a kártérítési igény elévülési idejével kapcsolatos rendelkezés elhelyezése – annak speciális jellege miatt – az utazási szerződés szabályai között indokolt.

A 4. §-hoz

A 2015/2302/EU irányelv átültetése során a jogalkotói szándék az utazási szerződések tekintetében arra irányult – figyelemmel a maximum harmonizációs kötelezettségre –, hogy a jogalkalmazás megkönnyítése érdekében egy kormányrendeletben kerüljön szabályozásra a 2015/2302/EU irányelv hatálya alá tartozó utazási szerződés két speciális típusának, az utazási csomagnak és az utazási szolgáltatásegyüttesnek a szabályai, valamint az utazási csomagnak és utazási szolgáltatásegyüttesnek nem minősülő utazási szerződések közös szabályai.

Fentiekre tekintettel a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 66. § (1) bekezdés *f*) pontját módosítani szükséges.

Az 5. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés. A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény módosításakor a hatályba lépés időpontja úgy került meghatározásra, hogy a vállalkozásoknak legyen elegendő idejük a felkészülésre.

A 2015/2302/EU irányelv 28. cikke alapján e törvény rendelkezéseit 2018. július 1. napjától kell alkalmazni.

A 6. §-hoz

Jogharmonizációs záradék, illetve előzetes bejelentési záradék.